

Reflexió a bemutatómunkámról

Felszín alatti vizek lecke a távoktatási modul alapján a vízburok földrajzán belül egy tömör, egyleckés ismertetője a felszín alatti vizeknek, ahol előtérbe kerül természeti és gazdasági jelentőségük is. Előzményei csupán a vízburok tagolása mellett a tenger jelentőségéről és jellemzőiről szóló leckék. Ehhez a részhez kötődő előzmények korábbi témakörök fogalmait, folyamatait ismétli át pl.: A Kárpát-medence jellege, hévíz és gazdasági kapcsolódásai.

Tulajdonképpen a lecke csak részben épül fel előzetes ismeretekre, inkább az új anyagrészt elsajátítása történik ezen a tanórán. Ilyen új ismereteknek minősül a belvíz, vízfogó réteg, artézi víz és artézi kút működése, belvíz kialakulása és a felszín alatti víz felszínre jutásának módjai. Amit szerettem volna, hogy a diákok elraktározzák magukban ebből a leckéből az a felszín alatti vizek természeti és gazdasági jelentőségeik, hiszen mindennapjainkban meghatározó szerepet töltenek ezek a vízkészletek és fontosnak tartom, hogy a diákok ezen valóban elgondolkozzanak és felelősségteljesen cselekedjenek a jövőben, ha eddig még nem. Ennek a célnak az elérése részben sikeresnek bizonyult. Elsősorban a tankönyv menetétől nem tértem el gyakorlatom során, csupán a helyzetre való tekintettel a ismeretátadási módot kellett részben digitálissá tenni. Csak azért részben, hiszen élő kontaktos óráim során is igyekeztem a digitális kompetenciájukat fejleszteni, ezzel az érdeklődésüket fenntartani. Igyekeztem folyamatosan a diákok igényeihez igazítani a feladattípusokat, nyilván nem teljesen az ő szavukra hallgattam, igyekeztem változatos órákat tartani, illetve arra koncentrálni, hogy mi működhet a leghatékonyabban az anyag elsajátításában.

Őszintén bevallom annak ellenére, hogy igyekeztem az IKT eszközöket minél többször használni, talán még most sem tudom magabiztosan használni azokat, annak ellenére, hogy nekem volt lehetőségem tanulmányaim során nagyszerű dolgokat megismernem és kipróbálnom. Mivel az iskola a Google Classroom felületet használja tanításhoz, a gyerekeket kevés impulzus éri az iskolából a kontakt órák hiányában, ezért igyekeztem őket páros munkára, kooperatív munkára bírni, ezzel is kicsit kirángatva őket barátok nélküli izolálásból. Google Alkalmazások közös szerkesztését is biztosan tudták használni szerencsére.

Véleményem szerint ebből a helyzetből a maximumot kell kihozni digitalizálás terén, így az animációkat és szimulációkat is előszeretettel alkalmaztam a gyakorlaton. Ennek ellenére ezen az órán nem sikerült animációt bevinnem, helyette videó és a tankönyvben szereplő folyamatábrák szerepeltek. Ha bár csak egy diáktól érkezett visszajelzés ezekkel kapcsolatban, az mégis pozitív volt: a YouTube videó elnyerte tetszését, így többször megnézte, ami talán osztályszinten nem nagy siker, nekem mégis jól esett, hogy sikerült megnyernem őt, és ezt külön meg is jegyezte.

Gondolattérkép készítése úgy gondolom középiskolában már kivitelezhető feladat, bár bevallom őszintén kevésszer találkoztam az osztállyal élőben, hogy megtudjam a gondolattérképpel milyen "viszonyban" vannak, mennyire ismerik, így kértem, ha nem világos a feladat, azt jelezzék felém. Szerencsére már találkoztak vele, így nem okozott problémát párban elkészíteniük. Okosdoboz oldalon található felszín alatti vizekhez kapcsolódó feladatot játékosnak gondoltam, hiszen valójában barkochba játékba csomagolt feladatról van szó, amely gyorsan megoldható. Emellé jegyzetelést is kértem digitálisan, hogy még egyszer átismételjék a különböző típusok jellemzőit és hogy egyben egy rövid jegyzetbe össze legyenek gyűjtve.

Szövegkiegészítéssel feladatomat egy ismétlő feladatnak szántam, ahol fejlődik a szövegértelmezése és az összefüggések felismerése különböző jelenségek között. Úgy gondolom ezt sikeresen teljesítették a diákok.

Utolsó összehasonlító fogalmazás egy kontakt órán már nem biztos, hogy beleférne az időbe, bár akkor az óra menete sem lenne ugyanez, ez csupán a digitális tanórára szabott tervezet, de a fogalmazás a kontakt órába is integrálható. Viszont, ha kifutnánk az időből, akkor otthon elvégezhető feladatként is jól működik, akár egy jól megírt fogalmazás jutalomban részesülne. Ennek a feladatnak a célja tulajdonképpen a gazdasági jelentőség hangsúlyozása hazai példán keresztül. Ezenkívül olvashatnak olyanról, amikről még nem hallottak és megragadhatja őket.

Amivel a diákokat támogattam a fejlődésben, az a beadott feladatokra való visszajelzés, írásbeli értékelés. Google Classroom Feladatok menüpontban személyes visszajelzéseket tudtam küldeni a diákoknak privátban, emellett pontoztam munkájukat, ami igazából nem számít bele feltétlen egy érdemjegyes értékelésbe, viszont már fontolóra vettem, hogy aki lelkiismeretesen mindent megcsinál jutalomban részesül (5-ös érdemjegyet kaphat). Fontos, hogy bíztassuk őket, ezzel a motivációjukat fenntartva. Előfordult és még most is megeshet, hogy van diák, aki a megadott határidőn túl készíti el a feladatokat, őszintén szólva én úgy kalkulálom ezeket a határidőket, hogy egy kisebb csúszás még teljesen belefér. Szokták mondani a szorosabbra fogott gyeplőből könnyebb engedni, így ezeket a kis késések nem járnak negatív véleménnyel, őket ugyanúgy kell biztatni a további sikeres munkára. Az oktatásban nagy szerepet játszik a differenciálás, és a digitális oktatásban sem szabadna elhanyagolni. Ennek ellenére bevallom így, hogy az osztállyal csak 2 alkalommal találkoztam nehéz a differenciálás, ez még kialakulóban van az alapján, hogy milyen feladatokat kapok tőlük, de ehhez több idő szükséges úgy érzem, pláne egy 35 fős osztályban.

A célokkal kapcsolatban a természettudományos és a digitális kompetenciájuk mindenképpen fejlődött, de emellett az önálló, hatékony tanulás is a visszajelzések alapján sikerült a diákoknak. Ami talán kevésbé volt sikeres az anyanyelvi kommunikáció, bár a fogalmazás ennek a fejlesztését is szolgálta. A visszajelzések alapján nehéz eldönteni a túlterhelés mértékét, mert páran jelezték, hogy a feladatok mennyisége megterhelő volt számukra, de ugyanannyi gyerek állította, hogy pont elég volt, kellemesen meg tudták oldani a feladatokat. Itt lenne érdemes megnézni egyes diákok munkáját, illetve a visszajelzésüket, hogy mennyire tükrözi a túlterheltséget. A tanulós teljes mértékben együttműködőek voltak a gyakorlatom kezdete óta, nagyon jól esik, hogy annak ellenére, hogy nem feltétlen élvez a földrajz prioritást egyes diákok számára, lelkiismeretesen dolgoztak mindvégig, segítettek engem is, ők is bíztattak, hogy jól csinálom azt, amit csinálok, ezt a mostani visszajelzésben is megerősítették. Összességében az osztállyal jól tudunk együttműködni. Kontakt órák során is 110%-kal odatették magukat, lelkesen végezték a feladatokat, ahogyan itt Classroomon keresztül is egy-egy diák kivételével mindenki dolgozik. Ami itt még lelkesítő lehet a távoktatásban az a szorgalmi feladatok jutalmazása. Több diákot megmozgatna, akár azért, mert rosszul áll a szénája, vagy csak valóban érdekli a földrajz egyes részei vagy egésze. Ezt még szeretném kipróbálni, hogy ebben az osztályban mekkora népszerűségnek örvend egy ilyesmi "kezdemenyezés".

A diákok utolsó feladata a bemutatóórán egy két megjegyzés írása a feladatokkal kapcsolatban. A beérkezett vélemények alapján a diákok nagyrésze elégedett volt a feladatokkal, azok mennyiségével. Viszont voltak páran, akik a mennyiségre tettek megjegyzést, de szerencsére volt olyan is, aki írta, hogy bár soknak tűnik otthon, lehet ez egy tanórán kevesebbnek tűnik és belefér egy tanórai időkeretbe.

Ami pozitívum volt és én örültem nekik, azok a konkrét feladathoz kapcsolódó megjegyzések akár pozitív, akár negatív, illetve kaptam szívet melengető visszajelzéseket a tanári munkámra is, ami nálam is egyfajta motivációként szolgál. Igazán jól estek.

Összességében úgy érzem, hogy a modult eredményesen sikerült elsajátítaniuk. Ebben a nehéz helyzetben tanárként rákényszerültünk a gyors digitalizálásra, ami mindenkinek különböző tempóban megy végbe és bár úgy érzem felkészülési időre még szüksége lett volna mindenkinek, köztük nekem is, azt gondolom már kezdek ráállni a jó útra abban, hogy a leghatékonyabban tudjam alkalmazni a digitális eszközöket az oktatásban. Az igaz, hogy időben sokkal megterhelőbb számomra ennyi minden mellett, de remélhetőleg ez is a kezdeti bénázásnak betudható, és ez az előkészületi idő rövidülni fog de azért őszintén bevallva, így egy "hagyományos" gimnáziumot, különböző képességű diákokkal tele a földrajz tanításának még jót is tesz ez a digitalizálás, amit amikor visszatérünk az iskolákba mindenképpen nagyrészt meg szeretnék tartani.